

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2017, declarat de către inculpatul

Avram Vasile Xxxxx, născut la xxxxx, originar s. Xxxxx r-nul Xxxxx, domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx ap. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 04.07.2016-30.03.2017
2. instanța de apel: 25.04.2017-29.05.2017
3. instanța de recurs: 03.08.2017 - 18.10.2017

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi (*sediul Central*), din 30 martie 2017, Avram Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul de verificare a activității întreprinderilor comerciale pe termen de 2 ani.

Conform art. 90 Cod penal pedeapsa numită i-a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune timp de 2 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial și s-a dispus încasarea de la Avram Vasile Xxxxx în beneficiul lui Gușovschi Valeriu prejudiciul material cauzat în sumă de 2.500 lei și prejudiciul moral în sumă de 5.000 lei, ceia ce constituie în total suma de 7.500 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Avram V. la data de 02 iulie 2015, în jurul orei 16:30, acționând împreună cu o persoană neidentificată, care s-a prezentat ca „Sergiu Pătrașcu”, cu scopul dobândirii bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în timp ce se aflau în magazinul GȚ „Gușovschi Valeriu” din s.

Puhăceni r-nul Anenii Noi, sub pretextul că în magazin se comercializează băuturi alcoolice contrafăcute ale întreprinderii pe care o reprezenta, cu scopul de a nu denunța acest fapt organelor abilitate de a examina astfel de cazuri, au dobândit ilicit de la Gușovschi V. bani în sumă de 2.500 lei, cauzându-i acestuia daună materială în proporții considerabile.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, faptele inculpatului Avram V. au fost calificate *de drept* în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal și anume – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită de două persoane, cu cauzare de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procuror, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a-i stabili inculpatului o pedeapsă în conformitate cu prevederile art. 8 și 10 Cod penal, sub formă de închisoare pe termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activitate în domeniul de verificare a activității întreprinderilor comerciale, pe un termen de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată să fie admisă integral și a încasa de la inculpat prejudiciul material în sumă de 2.500 lei și 15.000 lei în calitate de prejudiciu moral.

În motivarea cererii declarate a invocat, că suspendarea condiționată a pedepsei stabilite inculpatului nu își va atinge scopul de reeducare și corectare a acestuia.

3.2. Inculpatul, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat.

În motivarea cererii declarate, a invocat că:

- nu există obiectul infracțiunii, deoarece în cadrul urmăririi penale de către partea acuzării, precum și în instanța de fond în cadrul cercetării judecătorești nu a fost demonstrat, dovedit în fapt că a existat elementar careva obiect material suma de 2.500 lei;

- latura obiectivă – careva acțiuni întreprinse de el, care să dovedească implicarea lui infracțională la crima imputată lui nu există;

- nu este dovedită vinovăția - scopul sau motivul, deci nu există subiect. În lipsa unui element constitutiv al infracțiunii pe care l-a indicat mai sus.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2017, s-au respins ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a statuat: prima instanță corect a reținut, că acțiunile inculpatului au fost dictate de scopuri ilicite și îndreptate la însușirea ilegală a averii proprietarului, prin înșelăciune, or, pe parcursul urmăririi

penale și cercetării judecătorești nu a fost stabilită apartenența inculpatului la organele abilitate cu drepturi de verificare a activității întreprinderilor comerciale.

Mai mult, instanța de apel a menționat, că vina inculpatului este dovedită și prin declarațiile părții vătămate care a indicat la inculpat, ca persoana care a comis infracțiunea imputată, faptul dat fiind confirmat și prin declarațiile martorilor Spiridonov (Crețu) D., Dunas A. și Bechet V. Poziția inculpatului, precum că a acționat la indicațiile unei persoane pe nume Sergiu Patrașcu, instanța de apel a considerat că a fost corect apreciată critic de către prima instanță, deoarece aceasta nu și-a găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești, o astfel de persoană nu a fost identificată de către OUP și nu a fost audiată întru confirmarea/infirmarea versiunii inculpatului.

Astfel, instanța de apel a specificat, că vina inculpatului a fost demonstrată pe deplin, prin urmare argumentele apelantului, precum că în acțiunile lui lipsesc elementele infracțiunii, sunt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei penale, iar nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea acestuia, de vreme ce există probe pertinente și concludente, care în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii pentru care a fost condamnat. Nerecunoașterea vinovăției, urmând a fi apreciată drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, inculpatul urmărind scopul de a se eschiva de la răspunderea penală.

Prin urmare, instanța de apel a stabilit, că nu exista temei pentru a da o nouă apreciere probelor, menținând concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare. Față de lucrul judecat de primă instanță, s-a constatat motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de către părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului.

Instanța de apel a conchis, că este corectă concluzia primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentei de infracțiune prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

Cu privire la criticile invocate de procuror în apel privind blândețea pedepsei stabilite inculpatului, instanța de apel a analizat modul în care prima instanță a individualizat pedeapsa, a constatat că au fost respectate toate regulile ce caracterizează stabilirea pedepsei, atât în ceea ce privește cuantumul acesteia cât și modul de executare.

În contextul dat, instanța de apel a conchis, că prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, inculpatul Avram V. nu este absolvit definitiv de amenințarea legii penale, deoarece perioada de probațiune presupune nu altceva decât o șansă în

plus, acordată inculpatului, cu scopul de a stimula obligativitatea respectării ordinii publice în general și a autorității legii penale – în principal.

De asemenea, s-a menționat faptul, că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu trebuie privită ca fiind o soluție de achitare pentru inculpat, or, la o potențială încălcare a legislației penale se va lua în considerație, în mod obligatoriu, inclusiv și pedeapsa stabilită prin sentința adoptată în speța vizată.

Instanța de apel a constatat, că și asupra acțiunii civile, care a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la inculpat în beneficiul lui Gușovschi V. prejudiciul material cauzat în sumă de 2.500 lei și prejudiciul moral în sumă de 5.000 lei, în total 7.500 lei, soluția primei instanțe fiind una corectă.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea și pronunțarea unei hotărâri de achitare cu dreptul de reabilitare.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în cererea de apel;
- decizia instanței de apel este ilegală, deoarece din conținutul acesteia rezultă că nu s-a pronunțat asupra circumstanțelor importante pentru soluționarea justă a cauzei și anume, dacă există obiectul infracțiunii (2.500 lei), dacă fapta a fost comisă de inculpat, dacă probele au fost corect apreciate;
- decizia dată prezintă deficiențe, nefiind respectate cerințele stipulate de prevederile art. 414, 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare.

7. Asupra recursului ordinar declarat au depus referințe:

7.1. Partea-vătămată, care se pronunță pentru inadmisibilitatea acestuia, pe care îl consideră vădit neîntemeiat, deoarece hotărârile instanțelor de judecată sunt legale și motivate, bazate pe probe administrate de prima instanță, fiind apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, constatând că acțiunile inculpatului au fost calificate corect.

7.2. Procurorul, care se pronunță pentru inadmisibilitatea acestuia, considerându-l inadmisibil, vădit neîntemeiat. Cu referire la motivele invocate de recurent, acestea au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, dându-le o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în decizia adoptată, iar cele invocate de recurent în nici un mod nu constituie temei de pronunțare a unei hotărâri de achitare.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.

Din cuprinsul recursului declarat se reține că recurentul invocă ca temei de drept pct. 6) și pct. 8) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează, că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru repararea erorilor de drept comise de instanțele de fond și apel în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; acțiunile inculpatului nu au întrunit elementele infracțiunii.*

În esență, recurentul critică hotărârile adoptate de instanțele de fond din motiv că acestea nu au dat o apreciere corespunzătoare probelor cercetate, astfel în opinia autorului acestea nu demonstrează vinovăția inculpatului în cele incriminate.

Prin urmare, verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide, că acestea sunt vădit neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției a menținut sentința atacată fără modificări, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată. Totodată, instanța de recurs apreciază, că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CEDO.

În același context, Colegiul penal menționează, că deși art. 6 § 1 al Convenției obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile, însă Curtea a specificat că acest lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de parte (*Van de Hurk v. the Netherlands*). Modul în care se aplică obligația de a motiva hotărârile judecătorești poate varia în funcție de natura acestora și trebuie apreciat în lumina circumstanțelor cauzei (*Hiro Balani v. Spain*).

În opinia instanței de recurs, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat și a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, argumente fundamentate în fapt și în drept, prezentate în hotărârea atacată, astfel respectând prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, din care motiv nu și-a găsit confirmarea temeiul de casare invocat și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Cât privește cerința invocată în recurs referitor la faptul, că nu au fost întrunite elementele infracțiunii, Colegiul penal se va expune asupra acestuia la sinteza incidenței temeiului pentru recurs invocat și prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Sub aspectul situației de “neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Analizând textele hotărârilor judecătorești atacate instanța de recurs consideră, că, invocarea prezentului temei de recurs menționat supra nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorii de drept, ce ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor judecătorești adoptate în această cauză.

De asemenea, recurentul critică hotărârile adoptate de instanțele de fond din motiv că acestea nu au dat o apreciere corespunzătoare probelor cercetate, astfel în opinia autorului, ele sunt superficial analizate și nu demonstrează vinovăția lui Avram V. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal.

Totodată, în același context, urmează a se remarca, că în cadrul procesului penal aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente, deoarece întregul volum de muncă depus de către organul de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce este dată în urma acestei activități.

Însă, cu toate acestea, instanța de recurs reiterează, că chestiunea de apreciere a probelor și temeinicia faptelor dovedite de ele, nu este obiect de cercetare la etapa judecării recursului. Deci, pentru a constitui temei de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În cauza deferită judecării, după verificarea actelor cauzei, o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

Opozabil celor enunțate de recurent, Colegiul penal, subsidiar verificând materialele dosarului specifică, că judecând apelul declarat, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de menținere a sentinței în învinuirea adusă.

Astfel, instanța de recurs susține, că soluția instanței de apel este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine vina inculpatului în cele incriminate. Astfel, toate probele prezentate au primit o apreciere la justa valoare, iar concluziile făcute de instanțele judiciare ierarhic inferioare rezultă din lucrările dosarului și concordă cu situația factologică.

Din studiul hotărârilor judecătorești, în prezenta speță, se constată că, instanțele ierarhic inferioare au indicat amănunțit declarațiile părții vătămate Gușovschi V., a martorilor Spiridonov (Crețu) D., Dunas A., Bechet V., pe care le-a indicat ca un probatoriu al vinovăției inculpatului. Totodată, just au fost respinse argumentele apărării, precum că inculpatul a acționat la indicațiile unei persoane pe nume Patrașcu S., în cele din urmă instanța de apel apreciindu-le critic, deoarece acestea nu și-au găsit confirmarea în cadrul cercetării judecătorești, dat fiind faptul că astfel de persoană nu a fost identificată de către organul de urmărire penală și nu a fost audiată întru confirmarea/infirmarea versiunii inculpatului. Mai mult, din materialele anexate la cauza penală, reiese că inculpatul este membru al AO "Agenția pentru Protecția Producătorilor Autohtoni" (f.d. 118-119), iar din declarațiile acestuia reiese că la data de 02 iulie 2015 împreună cu o persoană au mers în s. Puhăceni r-nul Anenii-Noi, la magazinul GȚ "Gușovschi Valeriu", unde au constatat că acesta vinde băuturi alcoolice contrafăcute, astfel după ce au constat acest fapt conform acordului de colaborare din data de 20 august 2014 încheiat între AO "Agenția pentru Protecția Producătorilor Autohtoni" și IGP, Avram V., fiind membru asociației urma să anunțe organele competente despre încălcările depistate, fapt ce nu a fost făcut, or în asemenea circumstanțe inculpatul prezentându-se drept colaborator a **AO "Agenția pentru Protecția Producătorilor Autohtoni" a indus în eroare partea vătămată,** care nedorind careva controale suplimentare a fost de acord să dea o sumă de bani ce a fost primită de către inculpat (*bani ce nu i se cuveneau*) în schimbul a câtorva buclete pe care este desenat semnele de contrafacere a băuturilor alcoolice de marca "Călărași, KVINT" (f.d. 34), fapt confirmat atât prin declarațiile părții vătămate, cât și a inculpatului.

În continuare, instanțele de judecată corect au specificat, că argumentele invocate de către partea apărării, precum că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii, sunt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea acestuia, de vreme ce există probe pertinente și concludente, care în ansamblu – din punct de

vedere al coroborării lor dovedesc cu certitudine vinovăția în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal.

Din studiul hotărârilor judecătorești, în prezenta speță, se constată că, concluziile instanței de apel privind vinovăția inculpatului în cele incriminate, au fost bazate pe cumulul de probe enunțat în punctul 5. al prezentei decizii. Așa cum reiese în mod evident din lucrările dosarului, instanța de apel a dat deplină eficiență probelor cercetate, evaluându-le în mod unitar și evidențiind aspectele concordante ce confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii, ce i-a fost imputată prin rechizitoriu.

După cum rezultă din textul deciziei, instanța de apel a descris conținutul acestor probe în modul în care martorii și părțile vătămate au relatat informațiile cunoscute de ei și care întemeiat au permis de a conchide vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal, făcând o apreciere obiectivă și corectă a tuturor probelor.

Generalizând cele expuse mai sus, Colegiul penal, apreciază ca juste concluziile instanței de apel, privind constatarea vinovăției inculpatului, Avram V., în săvârșirea infracțiunii imputate, fiind prezente toate elementele acestei infracțiuni, deduse din cumulul probelor administrate la caz.

Din considerentele expuse, Colegiul penal concluzionează că recursul declarat este neîntemeiat și urmează a fi respins ca vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2017, declarat de către inculpatul **Avram Vasile Xxxx**, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 10 noiembrie 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie